

การประเมินรูปแบบการใช้ยาพาราเซตามอล
ในผู้ป่วยออร์โทปิดิกส์

นายณภัทร สัตยุตม์
นายเพียร เพลินบรรณกิจ

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2556

THE EVALUATION OF CONSUMING PATTERN OF
PARACETAMOL IN ORTHOPEDIC PATIENTS

Mr. Naphat Sattayut

Mr. Pien Ploenbannakit

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY

2013

โครงการพิเศษ

เรื่อง การประเมินรูปแบบการใช้ยาพาราเซตามอลในผู้ป่วยออร์โทปิดิกส์

.....
(นายณภัทร สัตยุตม์)

.....
(นายเพียร เพลินบรรณกิจ)

.....
(อาจารย์ธนรัตน์ สรวลเสนห์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุษบา จินดาวิจักษณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ

การประเมินรูปแบบการใช้ยาพาราเซตามอลในผู้ป่วยออร์โทปิดิกส์

ณภัทร สัตยุตม์, เพ็ญร เฟลินบรรณกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษา: ธนรัตน์ สรวลเสน่ห์* , บุษบา จินดาวิจักษณ์* , ปัทมา ใจภักดี**

*ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**กองเภสัชกรรม โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

คำสำคัญ : พาราเซตามอล รูปแบบการใช้ยา ออร์โทปิดิกส์

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ยาพาราเซตามอลในผู้ป่วยออร์โทปิดิกส์ โดยใช้แบบสอบถามกับผู้มารับบริการ ณ ห้องยามหาวิชาลงกรณ์ กองออร์โทปิดิกส์ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ในวันจันทร์และอังคาร ช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2556 ระหว่างเวลา 8.00 – 13.00 น. ผลการศึกษาจากแบบสอบถามจำนวน 398 ชุด พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป โดยมีโรคประจำตัวที่พบมากที่สุด คือ โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขข้ออักเสบในเลือดสูง อาการสำคัญ 3 ลำดับแรกที่ผู้ป่วยมาพบแพทย์ คือ ข้อเสื่อม ปวดข้อ และปวดหลัง ตามลำดับ เกี่ยวกับการใช้ยาพาราเซตามอล พบว่าร้อยละ 66 ของผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบขนาดยาพาราเซตามอลสูงสุดต่อวัน และร้อยละ 50 ไม่ทราบระยะเวลาที่สามารถรับประทานยาพาราเซตามอลต่อเนื่องได้สูงสุด ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69) เชื่อว่ายาพาราเซตามอลเป็นยาที่ปลอดภัยที่สุด โดยร้อยละ 46 ทราบว่าการรับประทานยาพาราเซตามอลเกินขนาดสามารถทำให้เกิดพิษต่อตับได้ อีกทั้งยังมีร้อยละ 18 ใช้ยาพาราเซตามอลมากกว่า 4 กรัมต่อวัน และร้อยละ 21 ไม่อ่านฉลากเมื่อมีการใช้ยาพาราเซตามอล โดยสรุป งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ายังคงมีการใช้ยาพาราเซตามอลไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม ดังนั้น เภสัชกรจำเป็นต้องมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้และเน้นย้ำสิ่งที่ผู้ป่วยควรทราบขณะส่งมอบยา เพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากการใช้ยาพาราเซตามอลมากขึ้น

Abstract

The evaluation of consuming pattern of paracetamol in orthopedic patients

Naphat Sattayut, Pien Pleonbannakit

Project advisor: Thanarat Suansanae *, Busba Chindavijak*, Pattama Jaipakdee**

* Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

** Department of Pharmacy, Phramongkutklo Hospital

Keyword : paracetamol, consuming pattern, orthopedic patients

This study is aimed to evaluate the pattern and knowledge of consuming paracetamol in orthopedic patients at Mahawachiralongkorn Pharmacy Department, Phramongkutklo Hospital. A questionnaire was developed and distributed to patients who came to the pharmacy department of orthopedic clinic on every Monday and Tuesday in September 2013 during 8 a.m. and 1 p.m. A total of 398 questionnaires were analyzed. Most of respondents were female with age more than 50 years old and had hypertension or dyslipidemia as their underlying disease. The three main chief complaints that brought patients to see doctors were osteoarthritis, joint pain and back pain, respectively. Concerning their consuming pattern of paracetamol, 66% of respondents did not know the recommended maximum daily dose of paracetamol and 50% did not know the recommended longest duration of continuously using paracetamol. In addition, most of them (69%) believed that paracetamol is the safest drug and 46% knew that hepatotoxicity is common for paracetamol overdose. It is noticeable that subjects in the proportion of 18% remains taking paracetamol more than 4 grams per day and 21% did not read the label before using this drug. In conclusion, this study demonstrated that paracetamol is still being used incorrectly and inappropriately. Consequently, pharmacists have to take their roles on educating patients and emphasize the essential knowledge for using paracetamol more safely.